

Πρὸς τὴν Τυρολόην.

Εἰς τὸν δρόμον γέφυρα ἐπὶ τοῦ Ἑργίνῃ μὲ 6 ἀψίδας (ἔτος ἐγ. 1262= 1846) ἡ μεσαία μετὰ τῶν δύο παρακειμένων εἶναι μεγαλείτερα. Μακρόθεν δὲ ἐφαίνετο ἐπὶ τῆς ἀρχαίας ὁδοῦ γέφυρα μακρὰ ἔχουσα 26 περίπου ἀψίδας. Πλησίον δὲ τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ ἄλλη γέφυρα ἀμβλεία μὲ 5 ἀψίδας ἐπισκευσθεῖσα καὶ αὐτὴ τῷ 1262 ἔτ. ἐγ. ἢ τῷ 1846.

«Θρακικὴ Ἀθ.
τ. ΓΕ' 1941
v. 106-112

ΤΥΡΟΛΟΗ

Ναὸς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου κτισθεὶς τῷ 1842 ἐπὶ τοῦ Ἀγ. Τυρουλλῶν Γρηγορίου ἐν ἔτει 1730 (αψλ.). Οὗτος ἀνθεποικιλόμορφος!! ἡ ἐπιγραφὴ εὐρίσκεται εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ ναοῦ πρὸς τὸ ἱερὸν κατὰ τὴν πύλην τῆς Προσκομιδῆς. Λαμπρὸς εἶναι ὁ ναὸς ὡς χρυσοστόλιστος, θαυμάσιον δὲ τὸ τέμπλον μὲ ἀέτωμα καὶ τὸ ἱερὸν μὲ ἡμίσειαν καμάραν φωτεινότατον. Ὁ δεξιὸς δὲ τοῖχος τῆς ἐκκλησίας εἶναι ζωγραφισμένος μὲ εἰκόνας τῆς Γενέσεως καὶ τελειώνουν εἰς τὴν θυσίαν τοῦ Ἀβραάμ, εἶναι πολὺ μεγάλη.

Α[Ν]ΕΚΕΝ ΘΕΟΠΥΡΓΟΥΣ ὡς 0.37

ΔΕΓΗΝΙΚΗΦΟΡΟΥΑΝΤΟΚΡΑ ὡς 0.55

ΙΜΑΙΩΝΟΚΑΙΙΩΗΤΡΙΛΛΟ

ΚΑΙΔΟΜΕΣΤΩΗΟ.ΤΔΥΕ.ΑΕ

ΤΑΡΕΙΧΚΕΗΚΗΕΔΕΕΣ.ΚΚΩΝ

ΕΥΑΦΙΛΟΚΑΕΝΕΤΕΡΟΥΟΧΩ 679

(Εἶναι ἐντετοιχισμένη εἰς τὸ ἅγιασμα τοῦ Ἁγίου Γεωργίου).

Διαβάντες διὰ γεφύρας 5 τόξων τὸν πρὸ τῆς Τυρολόης παραρρέοντα Ξαρόγυψον (ἐπεσκευάσθη τῷ 1262 ἐγ.) φθάνομεν εἰς Τυρολόην.

Ναὸς τῆς σήμερον Βασιλικὴ μὲ ὑψηλότερον τὸ μέσον κλίτος, τὸ τέμπλον ξύλινον ὥσει μαρμαρίνον, φέρει ἀέτωμα, οὗ στηρίζονται τὰ γεῖσα (ὡς τὰ ρωμαϊκὰ) ἐπὶ ἐπωτίδων ἐπιχρύσων κλπ.

Ἐπιγραφὴ παρὰ τὸ δεξιὸν κατώφλιον τοῦ ἐν στρώσει ἱεροῦ πρωτοφανής.

8ν87ν 772
 3K8MBP 7
 8T0E 0=H00
 ΠΟΙΚΙΛΟΜΟΡΦΟΣ

Εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Κυρίας
 Εὐχάριτος Δωκίδου, ἐν τῇ συν-
 οικίᾳ Παπαῖ Ἰωάννου, ἐπὶ τῆς
 εἰσόδου.

ὑψ. γραμ.

0,06

ὑψ. σωζόμ.

49×45

καὶ 2 βάσεις

ὑψ μαρ.

Ἀμφικιόνιον ὑποκάτω μαρμ. ὡς βάσις ξυλοκλίμακος μήκους τοῦλάχιστον 103 ὥσαύτως τεμάχιον μαρμ. πλακὸς φέρον ἐν πλαίσίῳ μεγάλῳις γράμμασι τὴν ἀνωτέρω ἐπιγραφὴν.

Ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ εὐρίσκονται καὶ δύο ἐπίκρανα λευκοῦ μαρμαροῦ παραστάδων κορινθιάζοντα.

Οἰκία Ἀλ-γιαννάκη ἀρμενικῇ συνοικίᾳ, πλακοειδὴς μεγάλη τράπεζα ὡς προκατόφλιον (2 μ. × 1 μ. πον), ἔχουσα ἐν στενῇ προσθίῳ πλευρᾷ ἄνω καὶ κάτω ἰωνικὸν λεπτὸν ἀστράγαλον.

Πρὸ τῆς οἰκίας Ἀποστ. Σικαλίδου κιονόκρανον ἰωνικὸν καὶ προκατόφλιον χονδροειδὲς πωρ. Ὅμοιον κάλλιον πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ καφετζῆ Μικαὲλ Γενιτσεριάν.

Παρά τὸ ὑπέρθυρον τῆς οἰκίας Ἐλ. Ἰωαννίδου (Συνοικία Δρόσου) ἐντεταλισμένη ἐπίκρανιτις κορινθιακοῦ καὶ ἰωνικοῦ ρυθμοῦ (composit) καὶ γραμμ. ἄνω ΠΩ ὑψ. 30; (ἐξ Ἡρακλείας).

Ἐκ τῆς αὐτῆς οἰκίας πρὸ 50 ἐτῶν ἔλαβον οἱ Τοῦρκοι διὰ τὸ Μουσεῖον τῆς Κων)πόλεως ἀνάγλυφον Ἡρακλέα ἐπωμίζοντα τὸ ρόπαλον. (Πρὸ τῆς οἰκίας Ἀναστ. Σεργίου Β.Α. γεφυρίου πρὸς τὴν συνοικίαν Δρόσου, μεγάλη ἐπίκρανιτις (0,80 μῆκ. × 50 π.) ἢ κορυφαῖος λίθος μνημείου οἰουδήποτε μὲ ρόδακα πλαγίως καὶ ἄλλα.

Ἡ σημερινὴ ἐκκλησία (διότι παλαιότεραν γνωρίζουν τὸν Ἅγιον Γεώργιον) ἔχει ὡς ἀρχαιοτάτην εἰκόνα μίαν τοῦ 1694, ἔχει δὲ καὶ κώδικα, προικοσύμφωνα κλπ. ἀπὸ τοῦ 1803 καὶ τινα γράμματα πατριαρχικά περὶ οὗ ἴδε ἀντικρύν.

Λοφοσειρὰ ἀρκετὰ ὑψηλὴ Μαρμαρατζίκ, ἔχει καὶ δύο τύμβους ὧν ὁ εἰς λέγεται καὶ ἐν γωνίᾳ ἀποθήκης σιτηρῶν Μποχὸρ Βαρόκα

ἐν τῇ λεωφόρῳ ΒΔ. (παρὰ τὰ γύφτικα) κορινθιάζον μονόκρανον ἐφθαρμένον.

Ἐξω τοῦ περιβόλου τῆς Ἀρμενικῆς ἐκκλησίας μέγα κιονόκρανον βαρβαρωτάτης καὶ ἐκφύλου composit μορφῆς, κοιλούμενον εἰς στόμιον φρεάτος καὶ ἄλλο 4γωνον (ὡς κοιλασμένον) ἐπίκρανον 4γώνου στύλου μαρμ. ὡς. με ἔλικας χονδροειδεῖς καὶ κύμα ἰωνικὸν χονδροειδές ὡς. παραμόρφωσιν· πλευρὰ ἄνω 0,87.

Οἱ Ἀρμένιοι εἶχον ἄλλοτε 700 οἰκίας, τώρα οὐδὲ 150 τὴν ἄλλη κατέχει ἡ Ἀραβία¹⁾. Οἱ ἡμέτεροι ἐκ 1100 οἰκογ αἱ ἡμίσεις λείπουν καὶ ἦτο ὁ ἠπιώτατος διωγμὸς (ἂν δὲν ἔφρευαν θὰ ἐδιώκοντο ὅλοι (!).

Ἐν τῷ ναῷ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου σώζεται ἐν ἰδιαιτέρῳ πλαίσῳ ἐγκεκλεισμένη καὶ καλῶς ἡσφαλισμένη εἰκὼν ἔχουσα ἐν τῷ μέσῳ τὴν Θεοτόκον καὶ περὶ τὸν Εὐαγγελισμόν, τὴν Γέννησιν, τὰ πάθη τοῦ Ἰ. Χριστοῦ μικρογραφημένα λαμπρῶς. Ὁ δὲ παλαιὸς ναὸς τοῦ Ἀγίου Γεωργίου ἐπεσκευάσθη τῷ 1829 κατὰ τὴν κατοχὴν τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν Ρώσων, ἡ ἀρχαιότερα εἰκὼν εἶναι τοῦ 1694. Ἐχει δὲ εἰς τὴν Β. πλευρὰν καὶ ἀγίσμα, ὅπου εἶναι ἐντετυλισμένη καὶ ἐπιγραφὴ τοῦ Αὐτοκράτορος Νικηφόρου.

Ἐπὶ τῆς κορυφῆς δὲ τῆς εἰσόδου εἶναι ἡ ἐπιγραφὴ τῶν Αὐτοκρατόρων Βασιλείου καὶ Κωνσταντίνου τοῦ Η΄.

Σώζεται δὲ καὶ κώδιξ ἀνευ ἀρχῆς ἔχων κατεστρωμένας πράξεις καὶ γράμματα Πατριαρχῶν.

Ἐν σελ. 278 ὑπάρχει ἐγκύκλιος τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ ς΄ (1837 μηνὶ Αὐγούστῳ) διὰ τῆς ὁποίας προτρέπονται οἱ Χριστιανοὶ τῶν παρὰ τὴν Προποντίδα πόλεων νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὴν διαταγὴν ὅπως ἀπὸ τῶν σαντζακίων Τραπεζούντος, Δζανίκ καὶ λοιπῶν μερῶν τῆς Μαύρης Θαλάσσης, καθὼς καὶ ἀπὸ τῶν σαντζακίων Καλλιουπόλεως καὶ ἀπὸ τῶν Καζάδων τῶν κειμένων ἐν τῇ νήσῳ Μυτιλήνῃ στρατολογήσωσι Τούρκους διὰ τὸ ναυτικόν. Ἐνεκρίθη δὲ καὶ ἀπεφασίσθη ἐπομένως νὰ συλλεχθῶσι πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ ναυτῶν νὰ στρατολογήθωσι καὶ ἐκ τῶν ὑποτελῶν ραγιάδων χίλιοι νέοι ἀπὸ τὰ Σαντζακία τῆς Τραπεζούντος καὶ Δζανικίου καὶ πεντακόσιοι ἐξ ὅλων τῶν παραλίων ἀνατολικῶν μερῶν, κειμένων ἐντὸς τοῦ Ἑλλησπόντου, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τοῦ κόλπου τῆς Νικομηδείας, οἷον, Νίκαια, Μουδανιά, Μιχαλίτζι, Ἰδιντζίκ, Πάντερμα, Ἀρτάκη, Κύζικος, Κούταλη, ἡ νῆσος Μαρμαρᾶ, Καλόλιμνος καὶ ἐκτὸς τῶν Κάστρων, ἡ νῆσος Τένεδος, Ἰμβρος, Μυτιλήνη. Ὅλα αὐτὰ συνεισφέρουν πεντακοσίους, ὃ ἐστὶν ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τῆς

1) Ἐννοεῖ ὅτι μετεφέρθησαν εἰς Ἀραβίαν Σ. Θ

Μαύρης Θαλάσσης χίλιοι καὶ ἔκ τῶν λοιπῶν διαληφθέντων 500. Ἐλήφθη δὲ φροντίς οἱ νέοι νὰ ἀπολαμβάνωσιν πᾶσαν ἄνεσιν καὶ περιποίησιν, ὅπως καὶ οἱ Ὀθωμανοί, ἡ δὲ θητεία θὰ διήρκει ἐπὶ 5 ἔτη, μετὰ τὴν παράδοσιν δὲ αὐτῶν, ὅσοι μὲν προβιβασθέντες ἔλαβον ὀφφίκια, ἤθελον διαμένει εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ναυτικοῦ, οἱ δὲ λοιποὶ ἦσαν ἐλεύθεροι νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὰς ἐστίας τῶν καὶ νὰ τραπῶσιν εἰς οἶονδήποτε ἤθελον ἐπάγγελμα, ἐκτὸς ἐὰν κανεὶς ἐξ αὐτῶν ἤθελε νὰ διαμείνῃ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, διὰ νὰ ἀξιωθῇ καὶ αὐτὸς προβιβασμοῦ. Ἡ κυβέρνησις δέ, θέλει παρέχει εἰς ὅλους οὐ μόνον τὰ μέσα συντηρήσεως δαψιλῇ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐλευθέραν ἐξάσκησιν τῶν θρησκευτικῶν αὐτῶν κυθηκόντων. Τοῦτο συνιστᾶται ὡς ἔνδειξις ἰδιαιτέρας εὐνοίας πρὸς τὸ ἔθνος μας καὶ ἀπαρχὴ πλεονέκτων παραχωρήσεων· διὸ καὶ προτρέπονται αἱ μητροπόλεις νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν εὐδωσίαν τοῦ Σουλτανικοῦ Ἰραδέ.

Δὲν ἐνθυμοῦνται οὐδὲ γνωρίζουν ἐκ παραδόσεως ἄλλην μητρόπολιν μόνον ἐν τῇ Ἀρμενικῇ ἀγορᾷ ἀπέναντι (BA) τῆς κοίτης ἴστανται κολοβὸν κιονόκρανον μαρμάρινον μὲ κορινθιακὰ φύλλα, φθάνοντα ὄχι μέχρι τοῦ γύρου τοῦ καλάρου, ἀλλ' ὦν ἐκ τοῦ ἀκροῦ ἐναλλάξ ἐκάστου δευτέρου φύεται τι *κavλίον* ὡς ἄνθος. Χονδροειδὲς τέχνη.

Εἰς τὸ ὑπέρθυρον τοῦ Ἀγίου Γεωργίου ἡ γνωστὴ ἐπιγραφή.

† ΔΕΚ' ΕΝΘΗΟΝ ΠΥΡΓΟ ΤΟΥ ΤΟΣ 37x60
ΕΠΗΒΑΣΗΛΗΟΝ ΚΑΙ ΚΩΝΣΤΑΝ
ΤΟΝ ΦΗΛΟΧΡΗΣΤΟΝ ΔΕΣΠΟΤΟΝ.
† † †

Εἶναι νῦν ἐκκλησίᾳ τοῦ νεκροταφείου καὶ ἔχει ἀνακαινισθῇ ἐπὶ τῆς Ρωσικῆς κατοχῆς τοῦ 1829. Παράκειται ἐν τῇ αὐτῇ κίων ἀράβδωτος, μονόλιθος ἐξηγμένους κάτω ἑδῶ . . . Εἶναι διὰ τὸ BA. μέρος τῆς σημερινῆς πόλεως καθ' ὃ (δυτικώτερον 400 μέτρα πον, ἀλλὰ πάντα εἰς τὸ B—BA. μέρος) σώζεται καὶ τὸ μόνον οἰκτρὸν λείψανον τοῦ Βυζαντινοῦ τείχους ἡμισυς δηλ. μόλις ἔτι (καθέτως) πύργος ὕψ. 5μ. τὸ πολὺ, μὲ 3 παχείας ἀσβεστοπλινθίνας ζώνας . . . καὶ τεμάχια 2 τοῦ τείχους πλησίον. Παραδίδουν ὅμως πλὴν ἄλλους 15 πύργους. Ὁ δὲ Βαλίδης ἐνεθυμεῖτο ἀπλῶς μέρος μεῖζον τοῦ τείχους, ρητῶς δὲ ἐκ τούτου γνωρίζουν κατεσκευασμένους καὶ τοὺς ἕξω στρατώνας. Καὶ ὑδραγωγείου τμήμα κτιστὸν σώζεται κατὰ μικρὰν μεταξὺ νεκροταφείου καὶ πύργου χαράδραν.

Ὁ κ. Βαλίδης εἶχεν ἐπιγραφὴν, ἥς ἐνθυμεῖται μόνον τὸ: μνείας χάριν Δόξα σοι ὁ Θεός! Ἰδοὺ καὶ πάλιν ἀβλαβῇ ἀπὸ Τούρκους διὰ τοὺς ἐγχωρίους. Ἀφοῦ πρὸ αἰῶνος οἱ ἡμέτεροι ἐδήλωσαν εἰς τοὺς ἐτοιμαζομένους πρὸς φυγὴν στασιαστὰς (μὲ τὸν Μπαϊρακτάρην) Τούρκους ὅτι καὶ ἡμεῖς μαζί σας ὅπου πᾶτε, τοὺς ὑπερήσπιζον ἔκτοτε πάντα καὶ διὰ τοῦτο τῷ 1821 δὲν ἔπαθε κανεῖς, ἀντεκρεμάσθη δέ τις Βούλγαρος ὑπὸ τοῦ Πασᾶ. Καὶ ἐν γένει οἱ ἐγχώριοι Τούρκοι τῆς Θράκης εἶναι ἀνθρωπινώτεροι ὥστερον καὶ οἱ ἐκ Βουλγαρίας προσελθόντες μισθωτοὶ τοῦ Τσιφλικίου Σαραντίδου ἐν Μεσηνίᾳ εἶναι φιλοπονώτατοι κλπ. ἀντιθέτως πρὸς τοὺς ἐκ Σερβίας καὶ Βοσνίας κακοὺς καὶ νωθροὺς, οὓς καὶ ἡ Σερβία πλέον δὲν δέχεται, οὐδὲ καὶ ἡ Ἑλλάς ὀπίσω ἄπαξ ἀπερχομένους — οἱ ἐκ Μακεδονίας δὲ εἶναι οἱ χεῖριστοι.

Ἀρμενικὴ ἐκκλησία τοῦ Ἀγίου Γεωργίου. Αὕτη ἐκτίσθη τῷ 1550 τὸ ἐσωτερικὸν αὐτῆς εἶναι ἐστρωμένον μὲ πλάκας ἐκ πορσελάνης τῆς Τοκάτης. Οἱ Ἀρμένιοι ἤλθον ἐνταῦθα ἐπὶ Σουλταῖν τοῦ νομοθέτου διὰ νὰ κτίσουν τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἀνιδρυθὲν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ τέμενος. Εἰς τὸν αὐλόγυρον τῆς ἐκκλησίας σώζονται πολλοὶ ἐνεπίγραφοι λίθοι ἐκ τοῦ ἀρμενικοῦ νεκροταφείου μετενεχθέντες, μεταξὺ δὲ αὐτῶν καὶ τινες μὲ ἐλληνικὰς ἐπιγραφάς, δυστυχῶς ἀπηλιμμένας. Ἐκ τούτων ἡ πρὸ τῆς εισόδου εἰς τὸν νάρθηκα εἶναι μεγίστη καὶ σπουδαιότατη περιλαμβάνουσα ἐπιγραφὴν ἀρχαίαν καὶ εἰς τὸ πλάγιον νεωτέραν. Τῆς ἀρχαίας δυστυχῶς δὲν σώζεται εἰμὴ ὁ α' στίχος σχεδὸν ἀκέραιος καὶ ἐν μέρει ὁ β' ἄλλ' οἱ λοιποὶ εἶναι ὅλως κατεστραμμένοι. Το μάρμαρον τοῦτο ἀπετέλει ποτὲ τὴν προσθίαν πλευρὰν μεγάλης σαρκοφάγου.

+ (ΣΑΔΕΚΑΤΑΚΙ
ΤΕΟΔΥΛΟCTΘ-Θ
Η ΑΝΗΣ ΤΕΛΕΥΤΑ
ΔΕΛΙΗΝΗ ΙΘΝΑΙΧ
ΙΑ ΡΑ Ι

Θέσεις. Τσιαλιμάρ-τεπε καὶ Ν.Α. Μάλτεπε, εἴτα Μπεκτοῦ-τεπέ, Κουννά-τεπε πρὸς τὸν δρόμον Ραιδεστοῦ. Πρὸς Δ. ὑπάρχουσιν ἐρείπια ἀρχαίου ὕδραγωγείου. Τὸ ὕδωρ ἤρχετο εἰς αὐτὸ ἀπὸ τοῦ Τσικούρ-Τσεγγέλ ἐκ πηγῆς, ἀλλὰ πιθανώτερον ὅτι ἦτο πύργος βυζαντινὸς παρὰ ὕδραγωγεῖον.

Πρὸ τῆς παρὰ κατεστραμμένον (πάλαι) Χατζή-Χαμάμ κρήνης τρεῖς σαρκοφάγοι ἐφθαρμένοι ὥς γούρνες. Ἐπὶ τῆς προσθίας ἐπιφανείας τῆς

μεσαίας καὶ μεγίστης ἐπὶ δελτοειδοῦς ἐκτύπου, ἐναλλασσόμενον πρὸς ἐκ-
γλυφὰς κοίλας ἢ ἐξῆς ἐπιγραφὴ.

Π Ο Μ Π Ε Ι

ΟΥ Α Λ Η Σ

μῆκ. ὀλικὸν 2,37

Ζ Η Σ Α Σ Ε Τ Η

πλάτ. καθαρόν 0,57

Γ Ε Μ Ν Λ Σ Ζ

Ἐν τῇ κατωτέρᾳ κρήνῃ (200 μ. Β.) 2,45 μ. τῆς αὐτῆς σφραγίδος
πῶμα, προφανῶς συνέχεια ὑπερκειμένης ποτὲ ἐπὶ τοῦ πάματος ὡς μοὶ
δεικνύει καὶ ἡ ἐν κρήνῃ τῆς Ἡρακλείας.

Τὸ κάτω στήλης μετ' ἀναγλύφου ἀντωποῦ ἐν πλασίῳ ἀνδρός, οὐ
σώζονται μόνον οἱ πόδες (ἐξήχθη ἐκ λιθοστρώτου) καὶ τὸ κάτω τοῦ δό-
ρατος δεξιᾶ, μετηνέχθη ὑφ' ἡμῶν εἰς τὸ Διοικητήριον. 52×58×09.

ΛΙΥΛ

CVSCANDIDYS MILEC. II-

ITALICAE COH· VI· VIXITANN

XXVIII MILITA VITANNVIAEL

CODΦ ΤΑΓVS VARSVCESIMVS (Cocio, Papus vour su ?)

HERE ESC=VEMERENT·

TITVLVMPOSVERVNT.

Ἀνάγλυφον Τυρολόης μαρμάρινον.

Ἐν πλασίῳ ἄνω τοξωτῷ θωρακοφόρος ἱππεὺς ἀντωπὸς πρὸς Βωμόν
δεξιᾶ, ἐφ' ὃν ἐπιβάλλει τοὺς προσθίους πόδας ὁ ἵππος. Ἡ χλαμὺς μόνη
ἐν τῇ ὀπίσω ὑψωμένη δεξιᾶ. Πρόσωπον ἱππέως καὶ πρόσθιοι πόδες τοῦ
ἵππου κατεφθαρμένοι. Ὑποκάτω ὀλὴ πρὸς ἐγγόμφωσιν.

ΒΕΝΕΡΙΟΣ ΙΟΥΛΙΟΣ ΙΟΥΛΛΟΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙ

54×42×14

ΠΕΡΙΝΘΟΝΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟΝ

Εἶναι ὁ γνωστὸς ἥρως τῆς Θράκης, ὅστις παρὰ τὸ ἐν τῇ χαράδρᾳ
ἁγίασμα τοῦ Ἁγίου Χαραλάμπους ἐλατρεύετο ὡς ἄλλος Θεόδωρος μετη-
νέχθη εἰς τὸ Διοικητήριον.

ΒΕΝΤΙΑΙΟΣ ΕΥΤΥΧΙΑΝΟΣ ΠΕΡΙΝΘΙΟΣ

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ

ΤΟΝΑΥΤ

ΟΝ

Ἐν τῇ πλακοστρώσει τῆς αὐτῆς αὐλῆς στήλη αἰτώματος ἄνω καὶ 3 ἀκρωτηρίων ἀπλῶν (ἐν μέσῳ τοῦ αἰτώματος ρόδαξ) ἔχουσα ἐντὸς πλαισίου ὄρθιον ἀντωπὸν ἄνδρα καλοῦ ρωμ. τύπου μὲ τὴν δεξιὰν πρὸ τοῦ στήθους καὶ ἐν τῇ ἀριστερᾷ πλαγίως κρατοῦντα βιβλίον τετραμμένον.

Γραμμ. ὕψ. μὲ τὸ κάτω ἔμβολον 1,44×56.

ΠΑΙΔΕΣΤΟΣ

Συμπίπτει καὶ ἐδῶ ἀποβίβασις ἐκατογτάδων παλινοστούντων κυρίως ἀπὸ Σχολάρι, Νεοχωρί, Ναίπ-κιοῖ χωρία κείμενα δυτικῶς τῆς Παιδεστοῦ. Καὶ ἀπὸ μηνὸς ἔχουν ἐπανακάμψει πολλοὶ ἐν ὧν 6.500 μέχρι σήμερον, ἀλλὰ περιμένονται ἔως 50 χιλιάδες, καὶ πρὸ τῆς ἀποβάθρας πλατεία καὶ ἡ ἀγορὰ κλπ. πλήρης βωδαμαξῶν Τούρκων φορτωμένων (ἐπὶ καλῇ πληρωμῇ ἐνφ' τὰ πλείστα τῶν ζώων ἦσαν ἄλλοτε Ἑλληνικά) καὶ τῶν περισσευόντων ἀπὸ τὰς ἐκατοντάδας τῶν ἐπιτάκτων ἁμαξῶν σωροὶ μυρμηκιῶσιν ὑπὸ τὸ προστώον τοῦ Παπᾶ-δζαμί (κτισμένον τῷ 960=1552). Ὁλοὶ παραπονοῦνται δι' ἀνεπαρκείαν καὶ τὸ πάρωρον πρὸς ἐγκατάστασιν τῶν καὶ ζώην χορηγομένων, ἴδια τῶν γεωργικῶν ὅμως φροντίδων. Καὶ ὅμως προνοοῦν, κινοῦνται (ἰδίως πρὸς ἐξέυρεσιν στεγῶν) συνθλίβονται ὑπὸ ἐργασίας προφανῶς αἱ σχετικαὶ ὑπηρεσίαι μας. Μόνον κτήνη ἀροτριῶντα ὄντως θὰ ἔλθουν πολὺ ἀργά.

Πρὸ τοῦ πολέμου οἱ Ἀρμένιοι ἦσαν 12 χιλιάδες (νῦν 3600 ὅσοι καὶ ἡμέτεροι) ἀχθέντες ὡς κτίσται ὑπὸ τοῦ Πασᾶ πρὸς κτίσιν τοῦ Δζαμίου. Ἐντεῦθεν μετόκησάν καὶ εἰς Μάλγαρα καὶ Τσόβλου.

Ἄλλ' ἐν Παιδεστῷ μάτην ζητεῖτε ἐρείπια ἀρχαῖα, πλὴν ἀμφιβόλων τινῶν τμημάτων ὑπὸ τὸν ἀνοικτὰ χῶρον Μπαῖρου, ἐνθα ποτὲ ἦτο Ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, καὶ τοῦ Μποκλὸν-Μποστάν, ἴσως καὶ μερῶν τοῦ Βεξιστενίου (νῦν ἀργούσης ξυλαποθήκης) καὶ τινος ἐγγὺς λουτροῦ ἡρειωμένου — πάντων δυναμένων νὰ εἶναι καὶ ἀρχαῖα Τουρκικά! Οὐδὲν οὐδ' ἐν τῇ μνήμῃ ἡ παραδόσει τῶν ἐντοπίων ἵχνος τείχους ἢ οἰκοδομῆς προτουρκικῆς (πλὴν τῆς Ρευματοκρατορίσεως) καὶ μόνον ἡξεύρουν, ὅτι ἡ ἀρχαία πόλις ἐξετείνετο ἀπὸ ρεῦμα εἰς ρεῦμα.

Μόνον κρήνην καλὴν ἐν ἀπλότητι βλέπω ἐν συνοικίᾳ Παπᾶ Οἰκονόμου τοῦ 1721 μετ' ἐπιγραφῆς Βυζαντ. γραμμ. *ὠκοδομήθη ἡ βρύσις αὐτῆς θεοῦ συνεργούντος* κλπ. *ἀπὸν ἡ φρουρήσει δὲ ταύτην ὁ Θεός* μετὰ παράπλευρον καὶ Τουρκικὴν χρονολογίαν καὶ τὸ ὄνομα «*Ἔσμα Κρέωνας*» (τουρκ. καὶ τὸ τόξον τῆς). Ἡ Παναγία ἀνεκτισμένη τῷ 1741 μετὰ τὴν πυρκαϊάν τοῦ 1715, ὅλης τῆς Χριστιανικῆς συνοικίας. Ἄλλ' ἡ ἀρχαιοτέρα ἐκκλησία ἴσως ὁ Ἅγιος Ἰωάννης νῦν Μπαῖρά. Ἄλλ' ὀριστικῶς ἐδῶ εὐρέ-